

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a 2011. év február hó 2. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

VÉGZÉS:

A csalás bűntette miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 23.Bf.XXI.8765/2009/8. számú ítéletét *helybenhagyja* azzal, hogy az elsőfokú határozatban a bűncselekmény pontos megnevezése csalás bűntette (Btk. 318.§ (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pontja), valamint a másodfokú határozatban megjelölt elsőfokú bíróság megnevezése helyesen Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság.

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

A vádlottat a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 11.B.XXI.961/2006/81. számú és 2009. április 16. napján kelt ítéletével 1 rb. a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős kárt okozó csalás bűntettében, valamint 1 rb. a Btk. 276.§-ba ütköző folytatólágosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében mondta ki bűnösnek.

Ezért halmazati büntetésül 1 év 3 hónap, végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte.

Az elsőfokú bíróság a sértett magánfél polgári jogi igényét a törvény egyéb útjára utasította, egyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság 9.B.ny.42.332/2005/2. számú végzésével elrendelt zár alá vételt a magánfél polgári jogi igényének biztosítására fenntartotta.

Kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére is.

Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott az ok és cél megjelölése nélkül, míg védője enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A védő utóbb a fellebbezés írásbeli indokolásában a bejelentett fellebbezést a tartalma tekintetében pontosította és az ítélet megalapozatlanságára hivatkozva indítványozta a vádlott felmentését, valamint a sértett polgári jogi igényének elutasítását.

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság a 2010. február 3. napján kelt 23.Bf.XXI.8765/2009/8. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet annyiban változtatta meg, hogy a vádlott börtönbüntetésének tartamát 6 hónapra, a felfüggesztés próbaidejének tartamát pedig 2 évre enyhítette. A büntetés halmazati jellegére utalást is mellőzte, mivel az elsőfokú ítéletet a Btk. 276.§-ába ütköző magánokirat-hamisítás vétsége tekintetében hatályon kívül helyezte és e cselekmény miatt az eljárást megszüntette. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú határozat ellen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést a vádlott felmentése végett.

A vádlott védője a fellebbezését írásban is részletesen megindokolta.

Írásbeli beadványában a tényállás megalapozatlanságára, a megalapozatlan tényállásából levont téves ténybeli és jogi következtetésekre hivatkozott és a vádlott felmentésére tett indítványt.

A védő a beadványában azt is kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal azt, hogy tanú1. a saját előadása szerint is elismerte az átvételi elismervényen szereplő aláírás tekintetében, hogy az tőle származik. Ezt egyébként az eljárás során kirendelt igazságügyi kriminalisztikai szakértő is megállapította.

A szakértő kategorikusan kijelentette, hogy az okiratokon - melyeket az elsőfokú bíróság és a másodfokú bíróság is a vádlott terhére értékelt - valamennyi aláírás az azon feltüntetett személyektől származik, azokon torzítás, másolás, átnyomódás, vagy külső behatás nyoma nem lelhető fel.

Hangsúlyozta azonban a védő azt is, hogy a szakértő a tanú1. írásmintája tekintetében megállapította, hogy az nagy fokban torzított.

Kifogásolta a védelem azt a másodfokú határozatban írt megállapítást is, mely szerint tanú2. vallomását a sértett nyilatkozata minden tekintetben cáfolta. Ez a megállapítás ugyanis megalapozatlan és a bizonyítékok éppen ennek az ellenkezőjére utalnak a védelem álláspontja szerint. Az eljárásba bevont szakértő ugyanis az okiratokon szereplő aláírások tekintetében egyértelműen és határozottan azt nyilatkozta, hogy valamennyi aláírás a név aláírójától származik és a sértett tekintetében külön rögzítette azt is, hogy semmilyen külső behatás nyoma nem lelhető fel az aláírásában.

A védelem szerint a másodfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal a rendelkezésre álló bizonyítékokat és azt a tényt sem, hogy a Bankban nem történhetett volna meg az, hogy a vételár kifizetése tanú2. kezeihez történik abban az esetben, hogy ha a meghatalmazáshoz bármely kétség férhetett volna. Ezeket a tényezőket a védelem érvelése szerint a másodfokú bíróság egyáltalán nem vette figyelembe, kizárólag azokat a vallomásokat sorakoztatta fel, amelyek az álláspontját alátámasztották, így a bizonyítékok teljes körű értékelése lényegében elmaradt.

Mindezekre figyelemmel a védő azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla változtassa meg a Fővárosi Bíróság ítéletét és a vádlottat a terhére rótt bűncselekmény elkövetése alól mentse fel, a sértett polgári jogi igényét pedig utasítsa el.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.179/2010/1. számú átiratában a Fővárosi Bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Kifejtett véleménye szerint a másodfokú bíróság minden eljárási hibát kiküszöbölt, amelyet az elsőfokú bíróság vétett és így az elsőfokú és a másodfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállások minden tekintetben megalapozottnak tekinthetők, amelyekből okszerűen vonta le mind a két bíróság a vádlott bűnösségére vonatkozó megállapítását.

Mivel a cselekmény minősítése is törvényes és a kiszabott büntetés arányban áll az elkövetett cselekménnyel, ezért csak a határozat helybenhagyására kerülhet sor.

A bejelentett vádlotti és védői fellebbezés alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a vádlotti és védői fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet annak megalapozottsága tekintetében, míg az első és másodfokú bírósági eljárást abból a szempontból bírálta felül, hogy a bíróságok az eljárási szabályokat megtartották-e. Mindez a Be. 387.§ (1) bekezdésén alapult.

Ennek során a harmadfokú bíróság megállapította, hogy az eljárása mind az első, mind pedig a másodfokú bíróságnak a perrendi szabályok betartása mellett folyt. Rögzítette azt is, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által elkövetett relatív eljárási szabálysértést kiküszöbölte akkor, amikor tanú1. vallomását - a halotti anyakönyvi kivonat beszerzését követően - a bizonyítási eljárás anyagává tette és így már törvényesen került értékelésre a tanú vallomásában foglalt valamennyi állítás.

Megállapította azt is, hogy törvényesen rekesztette ki a másodfokú bíróság a bizonyítékok köréből a nyomozó ügyészség által megküldött jegyzőkönyvet és tanú3., a vádlott élettársának az írásban benyújtott vallomását, mert ezen okirat bizonyítékként történő értékelése a tanút megillető mentességi jog tényleges megkerülését jelenti.

A fentiekén túlmenően az elsőfokú bíróság eljárási szabályt nem sértett, a vád tárgyává tett és a bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat

hiánytalanul feltárta, egyenként és összességében értékelte, mérlegelte és tényből, tényre is helyesen következtetett.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, melyet a másodfokú bíróság nem egészített ki.

A harmadfokú bíróság azonban a felülbírálat során észlelte, hogy a tényállás a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján kiegészítésre, illetve helyesbítésre szorul az alábbiak szerint.

A 2. oldal 4. bekezdését az ítéletábra kiegészíti azzal, hogy a Bank Fiókban délelőtt 10.00 órakor jelentek meg valamennyien, így tanú4. és tanú5. is (a sértett nyomozati vallomása 73. old.).

A 3. oldal 2. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a sértett először a tanú2. III. kerületi irodájában várakozott kb. 2 órát azért, hogy a vádlottal elszámoljon, majd ezt követően a vádlott élettársának az V. kerületi lakására mentek, ahol hasonló okból 18 óráig várakozott. Onnan a vádlott utasítására tovább mentek a vádlott csepeli lakásának közelében lévő kocsmában, ahol 22.00 óráig várták a vádlottat és csak ezt követően mentek fel a Budapest, XXI. Kerületi ingatlanhoz.

A vádlott ugyanis azt ígérte, hogy a pénzzel együtt ide fog érkezni és az elszámolás itt történik meg.

A délután folyamán az elszámolás különböző helyszíneit a vádlott jelölte meg.

A 3. oldal 3. bekezdését kiegészíti azzal, hogy tanú4. a délután folyamán is telefonált a sértettnek, hogy megtudakolja megkapta-e már a vételár ráeső részét.

Az így kiegészített, illetve pontosított tényállás már hiánytalan és a Be. 388. §-a alapján a harmadfokú eljárásban is irányadó volt.

A vádlott és a védő lényegében a fellebbezésével a bíróságok mérlegelő tevékenységét támadta, a vádlotti védekezés elfogadását célozta, amely azonban a fentiek szerint kiegészített és megalapozott tényállás mellett a harmadfokú eljárásban nem vezethetett eredményre.

A bizonyítékok értékelése körében a harmadfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság részletesen és meggyőzően adott számot arról, hogy mely bizonyítékokat és miért fogadott el, és mely bizonyítékokat miért vetett el.

Helyesen rögzítette a másodfokú bíróság, hogy a sértetti oldalhoz tartozó tanú vallomását sem fogadta el az elsőfokú bíróság kritika nélkül, mert tanú1. az okiratok aláírására vonatkozó állításait - figyelemmel az igazságügyi írásszakértő véleményében foglaltakra - elvetette.

Ugyanakkor e tanú vallomásának egyéb részleteit elfogadta a tényállás megállapításakor, mivel azok megegyeztek a sértett előadásával.

A sértett tanúvallomását a Bankban történtek vonatkozásában tanú4. erősítette meg. Az elszámolás módjának és helyének - a több helyszínnel - a megjelölését a vádlott sem vitatta, míg az este folyamán a csepeli lakásban kapott 780.000 Ft tekintetében ugyancsak a tanú4. tett a sértettel egyező vallomást.

Összegezve tehát megállapítható, hogy helyesen utalt arra a Fővárosi Bíróság, hogy tanú1. és a sértett tanú vallomása az elszámolással kapcsolatos történések vonatkozásában megegyezett egymással. Így a védelemnek a fenti megállapítást támadó érvelése nem is foghatott helyt.

A sértett az eljárás során nem vitatta, hogy a teljes körű meghatalmazáson, a meghatalmazáson, valamint az átvételi elismervényen az ő aláírása szerepel. Arra nézve azonban nem tudott nyilatkozni, hogy az aláírásai hogyan kerültek ezekre az okiratokra, hiszen állítása szerint ilyen tartalmú nyilatkozatokat ő nem írt alá és ilyen nyilatkozatokat nem is állt szándékában tenni.

Így vallomása nincs ellentétben az igazságügyi írásszakértői véleménnyel, amely egyértelműen megállapította, hogy az okiratokon a sértett aláírása szerepel.

Helyesen került rögzítésre az elsőfokú bíróság részéről, hogy a tanú2-t a vádlott kérte fel arra, hogy közreműködjön a pénz átadásánál és azt is, hogy erről a tényről a sértett is tudomással bírt. A sértett azonban azt állította, hogy ő csak az előleg felvételével bízta meg írásban a tanú2. és ez alkalommal úgy nyilatkozott, hogy a teljes vételár kifizetésekor már személyesen kíván eljárni. Ennek ellenére került sor olyan meghatalmazás aláírására, melyben tanú2-t bízta meg a vételár felvételével, amely meghatalmazás tartalmáról tehát egyértelműen meg lehet állapítani, hogy az a sértett akaratával teljes mértékben ellentétes volt.

Törvényesen állapította meg a Fővárosi Bíróság, hogy a tanú6. végig az eljárás során ellentmondásos nyilatkozatokat tett és a tanú7.-tel együtt a főbb tények tekintetében mindvégig megpróbálták előadásukat tartalmilag egymáshoz közelíteni, éppen ezért e vallomások a tényállás alapjául és a vádlotti védekezés alátámasztásául nem is szolgálhattak.

A Fővárosi Bíróság végső soron teljes egészében elfogadta az elsőfokú bíróság helyes mérlegelését, amellyel a harmadfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett.

Az irányadó tényállás alapján megállapítható, hogy a vádlott a sértettet - miután a tanú2. átvette a vételárat - este 22.00 óráig Budapest különböző kerületeibe utaztatta más-más helyszínekre azzal az indokkal, hogy a közöttük még lebonyolítandó elszámoláshoz szükséges bizonylatokat ezeken a helyszíneken megkeresse és magához vegye.

A vádlottnak már a vételár kifizetését megelőzően is tudnia kellett arról, hogy 2003. október 17-én a gödöllői Bank Fiókban azért kell megjelenennie, mert ott fog sor kerülni az ingatlan vételárának kifizetésére.

Az időpontot az általános gyakorlatnak megfelelően nyilván a felekkel előzetesen is egyeztette a Bank, így a vádlottnak már október 17-ét megelőzően is elegendő és megfelelő idő állt a rendelkezésére ahhoz, hogy az elszámoláshoz szükséges számlákat a különböző helyszínekről begyűjtse, azokat rendszerezze és e számlákat a Bankba magával vigye azért, hogy a vételár felvételét követően azonnal megtudják ejteni az elszámolást.

Hangsúlyozandó, hogy ez elől egyébként maga a sértett sem zárkózott el.

Ezzel szemben a vádlott a bizonylatokat nem vitte magával, azt este 22.00 óráig tartó kutatása során sem kerítette elő, hiszen este 22.00 órát követően sem került sor a számla szerinti egyeztetésre közte és a sértett között.

Mindezek alapján pedig helytállóan vonták le a bíróságok azt a következtetést, hogy a vádlottnak valójában nem is állt szándékában a sértettet megillető vételár rész kifizetése, a különböző helyszínek, lakások megjelölése és az elszámolásra történő hivatkozás, kizárólag a sértett megtévesztését, illetve tévedésben tartását szolgálta.

Mindezeket összegezve megállapította a harmadfokú bíróság, hogy az elsőfokú és a másodfokú bíróság is okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, mivel a csalás bűncselekményének valamennyi törvényi tényállási eleme megvalósult, és az okozott kárra tekintettel a cselekmény minősítése is törvényes.

A másodfokú bíróság helyesen állapította, hogy a közbizalom elleni bűncselekmények a Btk. 32.§ b) és 33.§ (1) bekezdés b) pontjai alapján már elévültek, így törvényes volt e cselekmények tekintetében az eljárás megszüntetése a Be. 373.§ (1) bekezdés I/a. pontjára hivatkozással.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság és a másodfokú bíróság is kimerítően és hiánytalanul sorolta fel a vádlott javára és terhére értékelhető bűnösségi körülményeket.

A bűnösségi körülmények értékelése, mérlegelése alapján megállapítható, hogy a Fővárosi Bíróság jelentős mértékben enyhítette az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztést és annak próbaidejét is, teljeskörűen értékelve mindazt, ami a vádlott javára enyhítő körülményként rögzíthető volt.

A harmadfokú bíróság álláspontja szerint ezen túlmenő további enyhítésre már törvényi lehetőség nincs, azt sem a cselekmény jellege, sem az elkövetés módja, sem az okozott kár nagysága nem indokolja.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a Fővárosi Bíróság által kiszabott büntetés mindenképpen szükséges a büntetési célok eléréséhez és arányban is áll a cselekmény tárgyi súlyával és a vádlott alanyi bűnösségi fokával.

Ezen túlmenően megállapította az ítélőtábla azt is, hogy a Fővárosi Bíróság és az elsőfokú bíróság is törvényesen rendelkezett a járulékos kérdésekben, így azok helyesbítése, illetve kiegészítése nem indokolt.

Kizárólag az állapítható meg, hogy az elsőfokú határozatban a cselekmény megnevezése nem felel meg a 61. Bkv. rendelkezéseinek, és a Be. 258.§ (2) bekezdés d) pontjában foglaltaknak a másodfokú határozatban pedig az elsőfokú bíróság megnevezése szerepel pontatlanul.

Ezeket a Fővárosi Ítélőtábla pontosította, egyebekben pedig a Fővárosi Bíróság határozatát a Be. 397.§-a alapján helybenhagyta.

Budapest, 2011. év február hó 2. napján

Máziné Dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Halász Irén sk.
előadó bíró

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.
bíró

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 23.Bf.XXI.8765/2009/8. számú határozata a Fővárosi Ítélőtábla 5.Bhar.96/2010/6. számú végzésében írt változtatással 2011. február hó 2. napján jogerőre emelkedett és a szabadságvesztés büntetés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2011. év február hó 2. napján

Máziné Dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Pécsi Orsolya
bírósági ügyintéző

